

## ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1820-1821 ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

(σχ. βιβλ. σελ. 26-27)

### A. Πολιτικές διεκδικήσεις

- Μετά το συνέδριο της Βιέννης (1815) διαμορφώθηκαν τρία κύρια πολιτικά ρεύματα:
  - ✓ Οι **μετριοπαθείς φιλελεύθεροι** ήταν κυρίως μεγαλοαστοί και φιλελεύθεροι ευγενείς
    - Αποδέχονταν το πολίτευμα της συνταγματικής μοναρχίας.
    - Αναγνώριζαν εκλογικό δικαίωμα σε όσους είχαν περιουσία.
  - ✓ Οι **ριζοσπάστες δημοκρατικοί** αποτελούνταν από μικροαστούς και διανοούμενους.
    - Τάσσονταν υπέρ της αβασίλευτης δημοκρατίας.
    - Επιθυμούσαν εκλογικό δικαίωμα για όλους.
  - ✓ Οι **σοσιαλιστές** ήταν διανοούμενοι κατά βάση και κάποιοι εργάτες.
    - Επεδίωκαν την οικονομική και κοινωνική ισότητα των πολιτών αδιακρίτως.

### B. Εθνικές διεκδικήσεις και η αρχή των εθνοτήτων

- Το 1815 στην Ευρώπη υπήρχαν κράτη που απαρτίζονταν από πολλές εθνότητες. Η Αυστρία περιλάμβανε Αυστριακούς, Πολωνούς, Τσέχους, Σλοβάκους, Ιταλούς, Ούγγρους κ.α.
- Οι πληθυσμοί όμως που είχαν συνείδηση ότι ανήκαν σε ένα έθνος επεδίωκαν να δημιουργήσουν ένα δικό τους κράτος, ένα κράτος-έθνος. Αυτό λέγεται **αρχή των εθνοτήτων**.
- Η αρχή των εθνοτήτων πήγασε:
  - ο από τη Γαλλική Επανάσταση, που διακήρυττε ότι οι λαοί καθορίζουν τη μοίρα τους και ότι το έθνος είναι πηγή όλων των εξουσιών.
  - ο από την αντίδραση εναντίον των Γάλλων κατακτητών κατά τους ναπολεόντειους πολέμους.
- Η αντίληψη ότι **το έθνος είναι διαχρονική κοινότητα** βασίστηκε:
  - ο στην ιστορία (οι ανήκοντες σε ένα έθνος έχουν βαθιές ρίζες στο παρελθόν).
  - ο στη γλώσσα (αναζητήθηκαν οι ρίζες της και διαδόθηκε)
  - ο στη θρησκεία (εκδηλώθηκε σε περιπτώσεις που ο κυρίαρχος ήταν αλλόθρησκος, όπως για παράδειγμα οι Οθωμανοί που ήταν μουσουλμάνοι).

### Γ. Οι επαναστάσεις των ετών 1820-1821

- Αποτέλεσαν την πρώτη οργανωμένη προσπάθεια αμφισβήτησης των αποφάσεων του συνεδρίου της Βιέννης.
- Εκδηλώθηκαν στη μεσογειακή Ευρώπη και συγκεκριμένα:
  - ο στην **Ισπανία** (1820): Στρατιωτικές μονάδες απαίτησαν την επαναφορά του συντάγματος του 1812. Γαλλικός στρατός, με έγκριση της Ιεράς Συμμαχίας, κατέπνιξε την επανάσταση. Το παράδειγμά της όμως ακολούθησαν κινήματα στη Λατινική Αμερική.
  - ο στην **Ιταλία** (1820-1821): Καρμπονάροι οργάνωσαν στη νότια Ιταλία κίνηση επαναστατική κατά των Αυστριακών κατακτητών της Ιταλίας, οι οποίοι όμως με απόφαση της Ιεράς Συμμαχίας, την κατέπνιξαν, όπως και την ανάλογη στη βορειοδυτική Ιταλία (Πεδεμόντιο).
  - ο στην **Ελλάδα** (1821): Η επανάσταση, μόνη αυτή από όλες, έφερε τη δημιουργία ανεξάρτητου κράτους.